GODZIENNA

Nr 187. ROK 1832. WTOREK 17 LIPCA.

Pismo to wychodzi codzien oprocz swiąt uroczystych, niezawodnie o godz: 4 po połudn: w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA:
Kwartalna........zlp. 12.
Miesięczna.......,, 3.
Ner pojedynczy...gr: 10.
Za donie: od wier: g. 15.

Gazeta Krakowska

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° g.	Therm:	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI
7	27 6. 097	† 12.8	† 4 8	połud. wschodni słaby	Pogoda z chmurami	Deszcz
16 12	,, 5. 406	14.7	4.0	Zachodni słaby	pochmurno	
3	,, 5. 093	15.2	4.0	Półn wschodni mocny	chmury	Deszcz.
9	,, 4. 924	† 11.2	† 4 0	Zachodni średni	pochmurno	

Częsc Urzędowa.

KRAKÓW.

SENAT RZĄDZĄCY.

Rezydent Nayjaśnieyszego Cesarza Wszech Rossyi Króla Polskiego udzielił Senatowi wiadomości, iż wedle rapportów jakie doszły JW. Ministra spraw wewnętrznych od wszystkich władz przełożonych nad administracyą guberniy i prowincyi państwa, nawet naybardziey odległych *Cholera Morbus* zupełnie ustała i ustąpiła z całey Rossyi.— Gdy okoliczność ta nader jest ważną dla osób w stósonkach handlowych zostających, Senat z podaniem oneyże do powszechney wiadomości pospiesza.— Kraków d. 13 Lipca 1832 r.

Prezydujący
Girller.
Za Sekr: Jlnego Senatu
Majewski.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI, W SENACIE RZĄDZĄCYM.

Na mocy uchwały Senatu z d. 10 b. m. Nr 3050 D. G. Senatu odbywać się będzie w biórach Wydziału Spraw Wewnętrznych i Policyi publiczna licytacya na dniu 31 Lipca r. b. w godzinach przedpołudniowych na wypuszczenie w trzech letnią entrepryzę oświecenia miasta latarniami *in minus* poczynając od summy pierwszego wywołania 16,000 złp. majacy zatem chęć licytowania tey entrepryzy, zechcą się w mieyscu i terminie oznaczonym zgłosić opatrzeni w vadium 10tą część powyższey summy wynoszącem, gdzie równie o warunkach licytacyi zawiadomionemi zostaną.— Kraków d. 14 Lipca 1832 r.

Senator Prezydujący
Soczyński.
Rayski A. W.

Częsc Nieurzędowa.

AUSTRYA.

WIEDEN 30 Czerwca.

Narady względem rozszerzenia granic Grecyi już są ukończone. Kommissarze dla wytknięcia ich będą niezwłocznie wyznaczeni. Porta późniey za uległość swoję wynagrodzona zostanie.

PRUSSY.

BERLIN 4 Lipca.

N. Pan udzielić raczył order Orła czerwonego 1wszey klassy lordowi Adolfowi Fitz-Clarence, a kapitanowi marynarki angielskiey Sparschot i Smart tenże order klassy 3ciey.— Xiążę Felix Schwartenberg przybył tu wczo-

ray z Wiednia. — J. K. Mość Xiążę Fryderyk Niderlandzki, wraz swą małżonką i xiężniczką Ludwiką, onegdy wyjechali do Hagi.

FRANCYA.

Paryż 27 Czerwca.

W *Kuryerze Francuzkim* czytamy: Członkowie gabinetu nie mogą się zgodzić czyli izba ma bydź rozpuszczona lub nie; ci którzy głosują za rozpuszczeniem, wspierają się na konieczności, rozdzielenia większości izby parów, aby tym sposobem, przyrzeczone przewodnikom środka izby deputowanych, mianowanie na Parów, dotrzymać. Jeżeliby rząd 25 do 30 deputowanych, na których uległość naywięcey spuścić się może, tym sposobem w izbie wyborczéy utracił, lepiéy byłoby przystąpić zaraz do powszechnych wyborów, aniżeli do cząstkowych, gdyż w takim razie można mieć za sobą przynaymniey podobieństwo pozbycia się jakiey części członków opozycyi. Ministrowie przeciwnego zdania utrzymują, iż poruszenia na prowincyach są za wielkie, a liczne przystępowania do sprawozdania opozycyi, zasługują na stanowczą rozwagę. Deputowani opozycyi utworzyliby listę kandydatów dla wyborców, tak, jak dawniey wypisali imiona 221. Skoro rozpuszczenie izby postanowione będzie, mogłaby się ta lista jeszcze przez tych deputowanych powiększyć, którzy dla tego do sprawozdania przystąpią, aby się wyborcom przypodobać; ci zaś, którzy nie mieli udziału w tym polityeznym akcie, uważani będą za odszczepieńców, a zatem w kollegiach wyborczych źle przyjętemi zostaną. Te uwagi sprawiły mocne wrażenie, postanowiono więc oczekiwać zdania xięcia Talleyranda.«

Pisze jeden officer z Bony pod d. 2 t. m. Po jedenasto dniowéy żegludze przybyliśmy tu wczoray na brygu Loiret, i zamyślamy tu tydzień zabawić udając się daley do zatoki Rtore dla rozpoczęcia naszych działań.— Bona nie jest tak piękne miasto, jak Algier.— Hippone starożytne jest smutném siedliskiem. Miasto jest prawie całe spustoszone; napotykamy tylko naszych żołnierzy i kupców europeyskich, którzy tu osiedli; nie ma tu żadnego turka, lub maura, wszyscy cofnęli się w góry ku Konstantynie. Jenerał Monk d' Uzer jest kommendantem miasta i załogi, która na fregacie Dydo i Calypso przybyła z Tulonu; spodziewają się jeszcze przybycia większéy siły. Jesteśmy tu zupełnie bezpieczni i nieobawiamy się napadu Arabów. Kapitan Jussuf, dowodzący kompanią Zoawes, otrzymał pismo od Beja z Konstantyny, w którém go tenże przeniewiercą i odszczepionym nazywa, za to, iż przeszedł na stronę francuzów, i przyrzekając mu wielką nagrodę, wzywa go, aby zdradzał Francuzów, i wplątał ich w zasadzkę. Bey pisze daley do Jussufa, że wié, iż Francuzi zamyślają przeciwko niemu wyprawę uczynić, i że jest przygotowany do ich przyjęcia.

W Lyonie nastąpiło d. 20 czerwca przeszukanie domów, poczém wiele osób aresztowano, pomiędzy temi znayduje się redaktor karlistowskiey gezety *Lyonnais*, oskarżony o sprzysiężenie się na obalenie teraźnieyszego rządu. Załoga w Lyonie ma bydź wzmocniona kilkoma pułkami woyska.

Żaden przypadek onegdy nie przeszkodził wystawieniu baletu Pokusa *(Tentation)* na wielkiey operze. Wszystkie maszynerye, cała wystawność zarazem skomplikowana i ciekawa w tym wielkim dziele, następowały po sobie z zadziwiającą skrupulatnością. — Dziś znowu przedstawią Pokusę, którey wziętość z każdym dniem powiększać się będzie.

Pomiędzy wielu uwięzionemi dnia onegdayszego za należenie czynne do wypadków 5 i 6 b. m. znayduje się murzyn, który był przyjacielem Colombata, skazanego na śmierć przez sąd wojenny w zeszłym tygodniu, miał on w domu jego nietylko znaczny wpływ, ale nadto przerażał postrachem. Uwięzienie jego zrobiło znaczne wrażenie w stronie miasta zwaney Cité.

Wiktor Ducange po przeszło ośmnastomiesięcznym spoczynku, ogłosił drukiem nowy romans pod tytułem: *Marc Loricot*, czyli *Mały Szuan z roku* 1830.

Akademia umiejętności wyznaczyła dnia onegdayszego kommisszą złożoną z PP. Mirbel, Chaptal, Thénard, Dumeril, Chevreuil i Sevres dla przedstawienia następcy P. Cuvier na sekretarza dożywotniego akademii.

W redakcyi gazety *Journal des Debats* weszło na wsparcie ranionych i familii poległych w 5 i 6 b. m. do dnia wczorayszego wieczór 74,790 franków.

Przybyło tu kilku gońców z Rzymu; sądząc podług treści ich depeszy, zdają się rzeczy coraz nieprzyjaźnieyszą dla nas przybierać postać.

W Aix, w Sabaudyi, bawią nayznakomitsi Karliści.

Minister woyny ma częste konferencye z ministrem spraw wewnętrznych hrabią Montalivet, względem mobilizowania batalionów gwardyi narodowey.

BELGIA.

Bruxella 1. Lipca.

Cytadellę Antwerpską należycie zaopatrzono we wszystkie artykuły żywności; ztego łatwo domyśleć się można, (pisze *J. d'Anv.*) ile król Wilhelm stósować się myśli do 65go protokółu konferencyi i jego 7 annexów.

Hollendrzy d. 27 z. m. uczynili na 3 godzin odległości wycieczkę z Mastrychtu i zabrali bydło.

Wszystko tu jest w pogotowiu do przyjęcia nieprzyjaciela. Król obstaje ciągle przy tém, aby naczelnie dowodził woyskiem. Według rady wojenney, która miała bardzo ważne ułożyć plany, kroki nieprzyjacielskie rozpocząćby się miały od Antwerpii.

W obu *Monitorach*, (które razem urzędową przybierają postać) jest:— »Dziś o godzinie 5tey rano przybył goniec z pismami od xięcia Metternicha, do tuteyszego pełnomocnika Anglii, Pana Roberta Adair. Treść tych pism musi bydź ważna, gdyż P. Adair niebawnie udał się do P. Meuleneare, aby mu tenże jak nayśpieszniey wyjednał posłuchanie u Króla. Mniemają, iż te kommunikacye ściągają się do politycznych stósonków Belgii z Austryą.»

ANGLIA

Londyn 29 Czerwca.

Gazety tuteysze umieściły następujący traktat między Rossyą i Anglią:

»NN Król Jmci połączonego królestwa Wielkiey Brytanii i Irlandyi, i Cesarz Jmć Wszech Rossyi, zważając, iż wypadki, które od r. 1830 zaszły w połączonem królestwie Niderlandów, wymagają, aby dwory Wielkiey Brytanii i Rossyi rozpoznały przepisy traktatu z d. 19 maja 1815 i załączonego do niego dodatkowego artykułu; uważając daley, iż takie rozpoznanie przekonało wysokie układające się strony, iż między wyrazami a duchem tego traktatu nie zachodzi zupełna zgodność; uważając go pod względem okoliczności, które rozłączeniu nastąpionemu między obudwoma głównemi częściami połączonego królestwa Niderlandów towarzyszyły; lecz ze względu na cel wzmiankowanego traktatu z d. 18 maja 1815 r. zdaje się, iż celem tym było danie rękoymi Anglii, iż Rossya we wszystkich kwestyach tyczących się Belgii, politykę swoją pogodzi z polityką, którąby dwór londyński uznał za naystósownieyszą do utrzymania równowagi w Europie; a z drugiey strony zapewnienie Rossyi wypłatę części dawnego jey długu hollenderskiego, z względu na ogólne układy kongressu wiedeńskiego, do którego przystąpiła, i które w zupełney mocy pozostają; NN. Monarchowie powodowani w obecney chwili życzeniem, aby też same zasady kierowały nadal wzajemnemi ich stosunkami, i aby szczególny związek skojarzony traktatem z d. 19 maja 1815 między obudwoma dworami, nie został uchylony; mianowali tym celem pełnomocnikami swemi: — Nayjaśni. Król Jmć połączonego królestwa Wielkiey Brytanii i Irlandyi, szanownego Henryka Jana vicehrabiego Palmerston, barona Temple, para Irlandyi, sekretarza stanu spraw zagranicznych i. t. d. a N. Cesarz Jmć Wszech Rossyi, xięcia Lieven, jenerała piechoty, nadzwyczaynego ministra i pełnomocnika przy Królu Jmci Wielkiey Brytanii, kawalera orderów rossyiskich i t. d. i Pana Adama hr. Matuszewicza taynego radcę, kawalera orderu S. Anny I. klassy i t. d. Którzy wymieniwszy pełnomocnictwa swoje i znalazłszy je w dobrym i należytym porządku, zgodzili się na następujące artykuły: 1) Wskutku wyżey przytoczonych względów, N. Król Jmć Wielkiey Brytanii obowiązuje się polecić parlamentowi swemu, aby go postawił w możności uiszczania wypłat ustanowionych w traktacie z dnia 19 maja 1815 r. całkowicie w sposobie i aż do uzupełnienia summy, oznaczoney w rzeczonym traktacie. Art: 2) Wskutku tychże względów, obowiązuje się N. Cesarz Jmć Wszech Rossyi, iż gdyby, od czego zachoway Boże, projektowane układy względem niepodległości i neutralności Belgii, które utrzymać obadwa wysokie mocarstwa są zarówno obowiązane, tokiem wypadków miały bydź nadwerężone, N. Cesasz nie zechce wchodzić w żadne inne zobowiązania, bez poprzedniczego porozumienia się z N. Królem Jmć Wielkiey Brytanii i bez formalnego jego zezwolenia. Art: 3) Ninieyszy traktat ma bydź ratyfikowany, a ratyfikacye mają bydź wymienione w Londynie w przeciągu 6 tygodni

lub prędzey, jeśliby można. Na dowód czego respective pełnomocnicy podpisali go i pieczęciami swemi stwierdzili.

Działo się w Londynie d. 16 listopada 1831 r.

(podpisano) *Palmerston*, *Liven*. *Maluszewicz*.

RUSSYA.

PETERSBURG 23 Czerwca.

Nayjaśnieyszy Pan zatwierdził dodatkowy regulamin, tyczący się ranionych jenerałów i officerów, podług którego ci, którzy dla otrzymanych ran do żadney służby nie są zdatni, pobierać mają z kassy inwalidów następujące o połowę podwyższone pensye: Jenerał piechoty albo jazdy 6000 rubli, jenerał porucznik 4500, jenerał major 4000, pułkownik 1200, podpułkownik 1125, major 1050, kapitan piechoty albo jazdy 975, kapitan 2giey klassy 900, porucznik 825, podporucznik 750, chorąży 675. Prócz tego mają pobierać rocznie podwóyną ilość funduszu na usłużenie, to jest: jenerałowie po 600 rubli, inni officerowie po 300. W razie choroby używać mogą bezpłatnie w swoich mieszkaniach pomocy sztabs-lekarzy, oraz lekarstw z' aptek koronnych. Miasta dostarczać im mają kwatery, opał i światło.

Podpułkownik Reszke z byłego woyska polskiego, został umieszczony w woysku Cesarsko-Rossyiskiem.

EGIPT.

Gazeta Hamburgska pisze z Egiptu w Maju: — »Basza zdaje się wszystko stawiać na kartę, gdyż nie należy wątpić, że raz poróżniony z Sułtanem, jeżeli mu się wyprawa nie uda, sam o swoje życie obawiać się będzie. Jeżeli na chwilę tylko oddali się od niego szczęście, zniknie jego potęga nabyta zwycięztwami tylu lat, i jego upadek stanie się nieochybnym. Nieukontentowanie jest powszechne. Lud jest w okropnym stanie ubóztwa i uciemiężenia, wszystkie produkta kraju należą do baszy, cały handel jest w jego rękach. Woysko jest niemniey nieszczęśliwe, albowiem żołnierze są źle i nieregularnie płatni, nadto mają pewne odrazę od stanu woyskowego. Trzeba z niemi postępować, jak z dzikiemi zwierzętami, dla przetworzenia ich w żołnierzy. Officerowie, szczególniey turcy są niechętni, gdyż muszą dwa lata czekać, nim żołd odbiorą, oprócz tego nie podoba się im teraźnieysza organizacya woyska, na stopę europeyską. Co się tyczy magnatów, którzy są staremi Mamelukami lub ich potomkami, ci czekają tylko sposobney chwili do wydobycia się z pod władzy baszy, i podzielenia kraju pomiędzy siebie. Lecz basza niczego nie oszczędza, dla postawienia się w stanie dania silnego oporu Sułtanowi. Jego flotta złożona z 2 liniowych okrętów, 7 fregat, tyluż korwet, 12 brygów i mnieyszych okrętów przygotowana jest do woyny. Prócz tego ma 10 palnych statków greckich w swojey służbie. Basza ma w Syryi 15 do 20,000 woyska, które armii tureckiey trudny i zacięty opór czynić mogą. Załogi w Damiecie, Rossecie, Abukirze, i Alexandryi liczą 12000 ludzi, i mogą bydź w razie niebezpieczeństwa podwojone. Należy się obawiać, aby przy wstępie turków na granicę egipską, lub po odniesionem przez woyska tureckie znakomitém zwycięztwie, cały kray lub przynaymniey część żołnierzy przeciw baszy nie powstała. W Kairze można się obawiać poruszeń ludu, przy okropnych exekucyach; kara śmierci jest naznaczoną na tych którzyby mówili o polityce, i już wielu turków i arabów publicznie stracono lub tajemnie potopiono. — Handel jest w naygorszym stanie, gdyż cały kredyt upadł. Wszystkie płody służące do pożywienia zdrożały, ta zdrożałość może się wytłumaczyć tylko przez to, że więcey uprawiono bawełny i indygo jak innych płodów, które po większey części za granicą rozkupione były. Skarb baszy w przykrem jest położeniu, o czém można się przekonać przez ciągłe wymuszane pożyczki.

DANIA.

KOPENHAGA 26 Czerwca.

Według tuteyszey gazety rządowey, tak w Wilster, jak w Itzehoe (w holszténskiem) okazała się cholera. Zjadliwość jéy w pierwszém mieyscu większa jest aniżeli w drugiem.

Dnia 17 b. m. Król Jmć w naypożądańszym stanie zdrowia przybył do Alborga.

W maju przez Belt (Sund) przepłynęło 1594 okrętów, to jest: 121 duńskich, 253 norwegskich, 149 szwedzkich, 328 angielskich, 202 pruskich, 209 hollenderskich, 74 rossyjskich, i 65 meklemburgskich.

GRECYA.

Gazeta genueńska donosi z Nauplii: Ustanowiono przecież rząd tymczasowy, od którego Maurocordata i Kolokotroniego wyłączono. Tricupi jest ministrem spraw zagranicznych; a Grasolo ministrem woyny; inne wydziały zostają pod kierunkiem kommissyi. Rząd nie ma pieniędzy na zapłacenie woysku z Romelii, które zagroziło spaleniem Nauplia; jeżeli załegłego żołdu nie odbierze. Rezydenci zagranicznych mocarstw dali pewne summy. Za kilka miesięcy spodziewają się w Grecyi przybycia xiążęcia Otto.